

તંત્રી સ્થાનેથી...

સંવાદને બદલે વિવાદ

સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજિયમ જે રીતે જજોની નિયુક્તિ માટે નક્કી કરેલા નામોની ભલામણો દોહરાવાતાં તેમની વરિષ્ઠતા જાળવી રાખવા પર ભાર મૂક્યો, તેનો અર્થ એ થયો કે તે સરકારના વાંધા પર ધ્યાન આપવા તૈયાર નથી. હવે બધાની નજર એના પર છે કે સરકારની શી પ્રતિક્રિયા આવે છે. સુપ્રીમ કોર્ટના કોલેજિયમની પહેલથી એક જ બાબત સ્પષ્ટ થાય છે કે તેણે પોતાના વલણ પર અડગ રહેવાનો નિર્ણય કરી લીધો છે. તેનાથી સરકાર અને તેના વચ્ચેની તકરાર ઓર વધી શકે છે. જરૂરિયાત તકરારની નહીં, પરંતુ સમાધાન શોધવાની છે. આ સમાધાન ત્યારે મળશે, જ્યારે સુપ્રીમ કોર્ટની સાથે જ સરકાર પણ પોતાના વલણ પર વિચાર કરવા માટે તૈયાર થશે. એક વાંધા સમયથી જ્યાં સરકાર કોલેજિયમ વ્યવસ્થાની વિસંગતિઓ રેખાંકિત કરી રહી છે, ત્યાં જ સુપ્રીમ કોર્ટ આ વ્યવસ્થાને ધરાવ બંધારણ સંમત હોવાનાં ગણાં ગઈ રહી છે. તેને એટલા માટે સ્વીકાર ન કરી શકાય, કારણ કે એક તો વિચ્છાન કોર્ટ પ્રતિષ્ઠિત લોકતંત્રમાં ન્યાયાધીશ જ ન્યાયાધીશની નિમણૂક નથી કરતા અને બીજું બંધારણમાં કોલેજિયમ વ્યવસ્થાનો કોર્ટ ઉલ્લેખ નથી. બધા એ જાણે છે કે સુપ્રીમ કોર્ટે લગભગ ત્રણ દાયકા પહેલાં પોતાના જ એક યુકાદાના માધ્યમથી જજોની નિયુક્તિઓ, બદલી અને પદોત્તરિનો અધિકાર પોતાના હાથમાં લઈ લીધો હતો. જો સુપ્રીમ કોર્ટ એમ સમજી રહી હોય કે કોલેજિયમ વ્યવસ્થાને બંધારણ સંમત ગણાવી દેવાથી તેનો સ્વીકાર કરી લેવાશે તો એ સંભવ નથી. એ જ રીતે એનાથી પણ વાત બનવાની નથી કે સરકાર આ વ્યવસ્થાની વિસંગતિઓ સામે આંગળી ચીંધા કરે. તેણે આ વ્યવસ્થામાં બદલાવ માટે સક્રિય થવું પડશે. તેના પ્રત્યે સુપ્રીમ કોર્ટે પણ લચીલું વલણ અપનાવવું જોઈએ. એ ઠીક નથી કે સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કેન્દ્રીય કાયદા મંત્રીના એ પત્રનો કોર્ટ જવાબ ન આપવામાં આવ્યો, જેમાં તેમણે કોલેજિયમ વ્યવસ્થામાં સરકારના પ્રતિનિધિઓની ભાગીદારીની વાત કરી હતી.

પ્રેમ, એક ઈલાજ

પ્રેમ પામીને ઊગવાનું છે, અન્યનાં દિલમાં પૂગવાનું છે. -લીલાબેન પટેલ.

પ્રેમ નિ:શબ્દ છે. બાળક જન્મે છે, માતાની નાળથી છૂટું પડે એટલે તરત રડવા લાગે છે. પરંતુ માતાના ખોળામાં મૂકી દેતાં માનાં હાથનો, માનાં શરીરનો પ્રેમ ભરેલો સ્પર્શ પામીને બાળક ચૂપ થઈ જાય છે. એને ક્યાં શબ્દોની જરૂર છે! માતાની પ્રેમભરી નજર રડતાં બાળકને હસવું કરી નાંખે છે. રોજ સવારે સૂઈ ઉપર અજવાળું પાથરતો સૂર્ય ઊગે છે, એમ કોઈના જીવનમાં ઊગવાનું છે, શીતળ મીઠી વાયરો બનીને સહેલાવવાનું, પંખીઓના કલરવનો ગુંજારવ, આકાશથી વરસાદ રૂપે વરસવું જળ એ જીવો માટેનું સ્નેહજળ છે. જીવસૃષ્ટિને જીવંત રાખતા પ્રકૃતિનાં દરેક તત્ત્વો પ્રેમ છે.

તમે કોઈને કેટલો પ્રેમ કરો છો એનું કોઈ માપ નથી હોતું. કોઈ પુરાવા નથી હોતાં, પ્રેમની કોઈ પરિભાષા નથી. ડૂબતાને જેમ તરણું મળે, એમ અંદરથી ભાંડી પડેલાં માનવીને ખભે મૂકાતો હાથ અને પ્રેમ ભરેલી દષ્ટિને કોઈ શબ્દોની જરૂર પરી? પ્રેમ સાવ નિષ્કામ, અપાર્થિવ, અંતહીન અને અભેદ છે. પ્રેમને કોઈ ભેદી શકે નહીં. સંસારના સર્વ દુ:ખોનો કોઈ ઈલાજ હોય તો એ પ્રેમ છે.

સંસારના દુ:ખોથી ત્રસ્ત માનવી શું ઝંખે છે? જિંદગીનાં છેલ્લાં શ્વાસ ગણતો માનવી શું ઝંખે છે? ધરમાં રડતું બાળક શું ઝંખે છે? વ્યથા, વ્યગ્રતા, વ્યાકુળતા શું ઝંખે છે? દોઢામથી વ્યસ્ત જિંદગી શું ઝંખે છે? ધોડિયામાં સુતેલું બાળક હોય કે રોગગ્રસ્ત પથારીએ પડેલું કોઈ તન કે ઘડપણ શું ઝંખે છે? ધરમાં પાળેલાં પ્રાણી કે પંખી શું ઝંખે છે? તમે ખુદ વાચક શું ઝંખો છો? તો ભીતરથી એક જ અવાજ ઉઠશે કે પ્રેમ, પ્રેમ અને પ્રેમ. નિ:સ્વાર્થ પ્રેમ. નિ:શબ્દ પ્રેમ.

પ્રેમ. 'હું તને પ્રેમ કરું છું', એવા શબ્દોનો મોહતાજ નથી. એ કોઈ મુદલ કે વ્યાજ નથી. એ આજ નથી કે કાલ નથી. પ્રેમ અનંત, અંતહીન છે. જ્યાં સુધી આકાશ છે, પૃથ્વી છે, આ પ્રભાંડ છે. એની સાથે પ્રેમ ફરતો રહેશે. કોઈ નિર્દોષ આંખોથી છલકતો રહેશે. હૃદયને સ્પર્શતો રહેશે. બોખા મોંથી હસતો રહેશે. કાળી ધોર અંધારી રાતે આગિયો બનીને ફરતો રહેશે.

આ સૃષ્ટિમાં સજીવ સૃષ્ટિનું નિમાણ કરીને ભીતર પ્રેમ ભરીને ઈશ્વરે હાથ ધોઈ નાખ્યાં કારણ કે આ પ્રેમ જ સૃષ્ટિનું ચાલકબળ છે. આ મારે પણ છે અને તારે પણ છે. સળગતા દીપકની ફરતે ફરતું પતંગું, પ્રેમવશ બળી મરે છે. આદિપુરુષ કૃષ્ણે જગતને પ્રેમનો સંદેશ જ આપ્યો છે. સાંસારિક હર સમસ્યાઓ પ્રેમથી નિર્મૂળ કરી શકાય છે. સામાજિક અવ્યવસ્થામાં શું હોય છે, ધ્યાનથી જોજો ને! મોટે ભાગે પ્રેમની બાદબાકી જ હશે.

પ્રેમ એક એવું સમાધાન છે, ઔષધ છે કે જ્યાં પ્રેમની હાજરી હોય ત્યાંથી બધીસમસ્યાઓ, ધારણાઓ, વિદેહણાઓ ભાગી જ જવાની કારણ કે પ્રેમ ભૂતકાળની આંગળી પકડીને આવે છે, વર્તમાનને ઉક્કવળ બનાવીને ભવિષ્ય તરફ દોરી જાય છે. જેવી રીતે એક દિવાસળીની સળી પેટાવતાં જ અંધકાર પળમાં ભાગી જાય છે એનું સ્થાન પ્રકાશ લઈ લે છે એવી જ રીતે જીવનના હર અંધકારમાં પ્રકાશ ફેલાવવાની તાકાત ધરાવે છે પ્રેમ.

માનવી એટલે કાળના પ્રવાહ પર તરતું એક તણખલું માત્ર છે. હાલકડોલક થતી જીવન નૈયાનું પ્રેમ એ હલસું છે, જે ભલે ગમે એટલું તોફાન આવે પરંતુ જીવન નૈયાને ડૂબવા દેશે નહીં. ક્યાંક જોડાવું છે, તો પ્રેમ પૂર્વક. ક્યાંકથી જુદા થવું છે તો પ્રેમ પૂર્વક. આપવું છે તો પ્રેમથી આપો. માગવું છે તો પ્રેમથી માગો. અનુસરો કોઈને તો પ્રેમથી. ના અનુસરો તો પણ પ્રેમથી. કહો, સહો, વહો..

અંતે એટલું જ કહીશ, 'શોધવી ખામી હશે તો, સો જનમ ઓછા 'ઝલક', જ્યાં મળો, જેને મળો, તેને મળો બસ પ્રેમથી.' લીલાબેન પટેલ 'ઝલક' (નવસારી)

મલ્ટિપેક્સમાં બહારનો નાસ્તો ન લઈ જવાના ચુકાદાથી ડોંશી મરી તો મરી પણ જમ પેઠો પડી જશે!!!

થિયેટરમાં સિનેમા જોવાની પ્રવૃત્તિ ભારતની સર્વાધિક લોક પ્રિય પ્રવૃત્તિ રહી છે. લોકો રજાના દિવસે સપરિવાર સિનેમા જોવાનો મનોરંજક પ્રવૃત્તિ છે. એ સમયે સિનેમાગૃહમાં પાણી- નાસ્તો લઈ જવાની મનાઈ ન હતી. અમદાવાદના અનેક સિનેમાગૃહની બહાર મોટી સાઈઝના પાપડ મામૂલી કિંમતે મળતા હતા. લાકડાની પાટલી પર લોઅર સ્ટોલમાં બેસનાર ભયડ ભયડ અવાજ કરી પાપડની લિક્ષ્મ - લુક્ત ઉઠાવતા હતા. એ સમયે ધણી જગ્યાએ હાલમાં શિક્ષકોની ખાલી જગ્યાથી બાળકોનું શિક્ષણ ન બગડે તે માટે શોષણની સંવર્ધિત આવૃત્તિ સમાન પ્રવાસી શિક્ષકોની વ્યવસ્થા જેવી ટુરિંગ ટોકીઓ પણ સિનેમા દેખાડતી હતી. સિન્માગૃહો વેપારના શ્રી સવા મંત્ર મુજબ વધારાના લાભના લોભથી ગ્રસિત ન હતા. ઓછા નફે સમાજસેવા(સસ્તા ભાવે પારિવાહિક મનોરંજન આપવું એ પણ સમાજસેવા છે!!)

માહિતી ખાતુ પણ સરકારની યોજનાના પ્રચાર પ્રસાર માટે ગામડે જઈ સિનેમા નિશુલ્ક દેખાડતા હતા. પોલીસ બેઠામાં પોલીસ જવાનોના પરિવારને મફતના ભાવે સિનેમા દેખાડતા હતા. અમે અમરેલી પોલીસ ઘાઈનમાં વગર આમંત્રણે (પોલીસને વ્યવહારમાં રહેવું ન હોય પણ અમે ઉદારભાવે ભવિષ્યમાં ગૃહ વિભાગમાં અધિકારી થવાના હોઈ જે તે સમયે સગીરીવસ્થામાં ગુસ્તાખી માફ કરેલ!!) સિનેમાની મજા માણી હતી. થેંક્સ અમરેલી પોલીસ ઘાઈન!!

સિંગલ સિનેમા પંચોલી જેવા માણસ માટે વરદાનરૂપ હતા. સિંગલ સિનેમામાં પાંચ રૂપિયામાં મુવી જોઈ શકાતું હતું. પઅમારે ત્યાંની કેન્ટિનમાં પંચોલી કરીને વેઈટર હતો. તેની મા ભરૂચના વતનના ગામ હતી. પંચોલીને લગ્નનો વેંત થયેલો નહીં. રાતે કેન્ટિનમાં સૂઈ રહે. એ દરરોજ શાલીમાર ટોકિઝના છેલ્લા થોમાં લોઅરની પાંચ રૂપિયાની બાકાયદા ટિકિટ લઈ ઉંધી જાય. અમારે પિકચર જોવું હોય તો બિકાઉ વિવેચકના રિમાર્ક્સ પર ભરોસો ન કરીએ પણ પંચોલીને પૂછીએ. પંચોલી પિકચર કેવું છે? પંચોલી તેની ઈસ્ટાઈલમાં કહે ઠાઠાઈ કલાસ છે, અથવા ભંગાગાર છે એ "એમ કહી દે!!

જ્યારથી સિંગલ સિનેમા તરીકે ઓળખાતા સિનેમાગૃહો માલિકોના લોભે બંધ થયા અને મલ્ટિપેક્સ તરીકે ઓળખાતા સિનેમાગૃહો શરૂ

થયા ત્યારથી ગરીબવર્ગ અને નિમ્ન-મધ્યમ વર્ગના કુટુંબોની વાટ લાગી ગઈ!! પાંચ દસ રૂપિયાની ટિકિટોના સ્થાને ટિકિટોના દર દોઢસો અઢીસો થઈ. એમાં પણ સલમાનખાન, આમિરખાન શાહરૂખખાન, અહયકુમારની દિવાળી કે ઈદના તહેવારે રિલિઝ થાય કે ટિકિટના દર ત્રણસો કે ચારસો કરી દે. આપણું લોહી મચ્છર ચુસે છે., અલબત, થોડીક માત્રામાં મલ્ટિપેક્સના માલિકો ચાંચડ-માંકડ જેવા નીકળ્યા!! મલ્ટિપેક્સની મોંઘી ટિકિટો, સિનેમાની અંદર પીવાનું પાણી કે નાસ્તો લઈ જવા પર પ્રતિબંધ રાખે. હિન્દી ફિલ્મો હોલિવુડ કે સાઉથની કંડમ ઝેરોક્કસ હોય. ફિલ્મ ચલાવવા સામેથી વિવાદ ઉભો કરે. ફિલ્મમાં ભક્તિયો ન હોય એટલે બોક્સ ઓફિસ પર પિટાઈ જાય.

પ્રોડ્યુસર, ફાઈનાન્સિયર, ડિસ્ટ્રિબ્યુટર, થિયેટરની વાટ લાગી જાય!! મલ્ટિપેક્સ થિયેટર માલિકો પ્રેક્ષકોને પીવાના પાણીની બોટલ થિયેટરમાં લઈ જવા ન દે. થિયેટરની હાટડી પરથી બમણી ત્રમણી કિંમતે વોટર બોટલ ખરીદ કરવાની ફરજ પાડે!! એક ટમલર જેવા કન્ઠેરનર પોરકોન ભરેલ હોય તેની કિંમત અઢીસો રૂપિયા હોય. દસ રૂપિયાના સમોસાના સો રૂપિયા વસૂલે. સરવાળે મલ્ટિપેક્સ સિનેમાગૃહમાં ચાર માણસોના કુટુંબને મુવી જોવાનો ખર્ચ ચાર-પાંચ હજાર થઈ જાય. તે દાઝયા પર ડામ દેવા જેવું કે પડયા પર પાટા સમાન !! મલ્ટિપેક્સ સિનેમાએ મધ્યમ વર્ગને સિનેમાના મનોરંજનથી કારેગ કરી નાંખ્યો!! આટલા રૂપિયામાં એક મહિનો દૂધ લાવી શકાય. છેલ્લા વરસોમાં મલ્ટિપેક્સ માલિકોની ટિકિટ ભાડા અને ફૂંડના ભાવોમાં બેફામ વૂંટને કારણે લોકો થિયેટરોથી વિમુખ થઈ ગયેલા. ટીવી, ચેનલો અને ઓટીટી પર ઘરના ડ્રોઈંગ રૂમમાં નજીવી કિંમતે ફિલ્મ જોવા મળે તો થિયેટર સુધી લાંબા થાય?

મલ્ટિપેક્સ સિનેમાઘરના માલિકોના લોભ, મોનોપોલી, ઈજારાશાહી, તાનાશાહી અને સરમુખત્યારશાહી સામે જન્મુ અને કાશ્મીરના રસિયાઓએ હાઈકોર્ટમાં અપીલ ફાઈલ કરેલ. અરજદારોએ દલીલ કરેલ કે સિનેમા હોલની અંદર પોષ્ટિક ખોરાક પીરસવામાં આવતો નથી અને જન્મુ અને કાશ્મીર (રેગ્યુલેશન) નિયમો, ૧૯૭૫ બહારનું ભોજન લાવવા પર પ્રતિબંધ નથી. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે પ્રતિબંધને કારણે, મૂવી જોનારાઓને થિયેટરની અંદર વધુ કિંમતે ખોરાક

ખરીદવાની ફરજ પડે છે.

જેમાં હાઈકોર્ટે ૧૮ જુલાઈ, ૨૦૧૮ ના રોજ ચુકાદા આપી મૂવી જોનારાઓને સિનેમા હોલમાં બહારનું ભોજન લાવવાની મંજૂરી આપી હતી. જેની સામે જન્મુ અને કાશ્મીરના મલ્ટિપેક્સ માલિકો દ્વારા સુપ્રિમ કોર્ટમાં અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલી. આ અપીલનો ચુકાદો આપતા સુપ્રિમ કોર્ટે જણાવ્યું કે સિનેમા હોલ તેના માલિકની ખાનગી મિલકત છે. માલિકને આવા નિયમો અને શરતોને ઠીક કરવાનો અધિકાર છે જ્યાં સુધી તે જાહેર હિત, સલામતી અને કલ્યાણની વિરુદ્ધ ન હોય. સિનેમા હોલ એ જીમ કે પોષ્ટિક ખોરાક માટેનું સ્થળ નથી પરંતુ મનોરંજનનું સ્થળ છે. જો કોઈ હોલની અંદર જલેબી અથવા તંદૂરી ચિકન લાવે છે તો માલિકને તે નક્કી કરવાનો અધિકાર છે કે તેનો હોલ ગંદો ન હોવો જોઈએ કારણ કે લોકો જમ્યા પછી સીટ પર હાથ લૂછી શકે છે. આવી સ્થિતિમાં ક્ષતિગ્રસ્ત સીટનો ખર્ચ કોણ આપશે? સુપ્રીમ કોર્ટે સિનેમા હોલમાં બહારથી ખાવાનું લઈ જવા મુદ્દે લગાવવામાં આવતી રોકને યોગ્ય ડેરવી છે.

અલબત, સિનેમા માલિક સફાઈ ઉપકર ઉધારવી ક્ષતિ પૂર્તિ કરી શકે. તેના માટે મોંઘા ભાવના અને ગુણવત્તામાં ઘટિયા ખાદ્ય પદાર્થો વેચવાની મંજૂરી આપવી તે ચોરી પર શિનાજોરીનો પીળો પરવાનો છે. બધા લોકો મલ્ટિપેક્સનો સફડા બહિષ્કાર કરે તો અકડું માલિકોની સાન કેકાણે આવી જશે!! વોટ ડુ યુ સે ઠાકુર ??

સુપ્રિમ કોર્ટે માર્શબાપ છે. જે તમામ કેસમાં તમામ પક્ષકારોની પક્ષ સાંભળી કાયદા-બંધારણ ધ્યાને લઈને ચુકાદો આપે છે. પણ આ વખતે કાચું કાપી મલ્ટિપેક્સ સિનેમાઘરના માલિકોને ઉધારી વૂંટ કરવાનો પરવાનો આપી દીધો છે!! હવે બિચારા લોકો સિનેમા જોવાના પારિવારિક સુખથી આર્થિક તંગીના લીધે વંચિત રહી જશે.? એ લોકો ઓટીટી નેટવર્ક કે કેબલ કે ચેનલ કનેક્શન લઈ કોન્યુટર કે મોબાઈલમાં સિનેમા જોઈ થકશે નહીં!! માર્શ બાપ ડોશી મરી તેનો અફસોસ નથી પણ જમડા આરબ અને ઉંટની જેમ પેટમાં ઘુસી ટાંટિયા પહોળા કરશે તેની બીક છે. !! જરા રહેમ કરો !! ભરત વૈષ્ણવ. .૨૪.૧.૨૦૨૩.

સોનાના વાયદાના ભાવમાં રૂ.૧૮૫ અને ચાંદીમાં રૂ.૫૮૭નો ઉછાળો: ફૂડ તેલ નરમ

કેઈલી માર્કેટ રિપોર્ટ

મુંબઈ: દેશના અગ્રણી કોમોડિટી રેગ્યુલેટિંગ એક્સચેન્જ એમસીએક્સ પર વિવિધ કોમોડિટી વાયદા, ઓપ્શન્સ અને ઈન્ડેક્સ ફ્યુચર્સમાં મંગળવારે પ્રથમ સત્ર સુધીમાં ૨,૧૦,૨૪૩ સોદાઓમાં કુલ રૂ.૧૭,૧૬૩.૮૮ કરોડનું ટર્નઓવર નોંધાયું હતું, જેમાં કોમોડિટી વાયદાનાં કામકાજનો હિસ્સો રૂ.૯૮૭૬.૦૨ કરોડનો અને ઓપ્શન્સનો હિસ્સો રૂ.૭૨૨૮.૬૨ કરોડનો હતો.

વાયદો રૂ.૧.૨૫ ઘટી રૂ.૨૯૮ના ભાવ થયા હતા. આ સામે તાંબુ જાન્યુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ રૂ.૬.૪૫ વધી રૂ.૭૯૩.૩૦ તેમ જ સીસું જાન્યુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ રૂ.૦.૨૫ વધી રૂ.૧૮૩ના ભાવ થયા હતા.

નેચરલ ગેસ ફેબ્રુઆરી રૂ.૩૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ એમએમબીટીયુદીઠ રૂ.૧૨ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧૪.૪૦ અને નીચામાં રૂ.૧૧ રહી, અંતે રૂ.૩.૮૦ વધી રૂ.૧૪ થયો હતો. સોનું-મિની જાન્યુઆરી રૂ.૫૭,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૩૧.૫૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૭૬ અને નીચામાં રૂ.૧૫.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૦.૫૦ વધી રૂ.૪૨ થયો હતો. ચાંદી ફેબ્રુઆરી રૂ.૭૦,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ કિલોદીઠ રૂ.૧,૧૨૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧,૨૩૨ અને નીચામાં રૂ.૧,૦૧૧.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૩૪ વધી રૂ.૧,૨૧૫ થયો હતો.

કીમતી ધાતુઓના વાયદાઓમાં સોના-ચાંદીમાં એમસીએક્સ પર ૮૨,૭૫૭ સોદાઓમાં કુલ રૂ.૬,૪૪૪.૦૫ કરોડનાં કામકાજ થયાં હતાં. સોનાના વાયદાઓમાં એમસીએક્સ સોનું ફેબ્રુઆરી વાયદો ૧૦ ગ્રામદીઠ સત્રની શરૂઆતમાં રૂ.૫૬,૮૮૬ના ભાવે ખૂલી, દિવસ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ.૫૭,૧૨૫ અને નીચામાં રૂ.૫૬,૮૭૫ ના મથાળે અથડાઈ, પ્રથમ સત્ર સુધીમાં રૂ.૧૮૫ વધી રૂ.૫૭,૦૦૦ના ભાવે પહોંચ્યો હતો. આ સામે ગોલ્ડ-ગિની જાન્યુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ ૨ ગ્રામદીઠ રૂ.૧૯૩ વધી રૂ.૪૬,૦૪૨ અને ગોલ્ડ-પેટલ જાન્યુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ ૧ ગ્રામદીઠ રૂ.૧૯૫ વધી રૂ.૫,૫૬૦ના ભાવે પહોંચ્યો હતો. સોનું-મિની ફેબ્રુઆરી વાયદો ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૫૬,૮૧૫ના ભાવે ખૂલી, રૂ.૧૭૬ વધી રૂ.૫૬,૮૮૧ના સત્રે પહોંચ્યો હતો. ચાંદીના વાયદાઓમાં ચાંદી માર્ચ વાયદો ૧ કિલોદીઠ સત્રની શરૂઆતમાં રૂ.૬૮,૨૧૨ના ભાવે ખૂલી, દિવસ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ.૬૮,૬૩૫ અને નીચામાં રૂ.૬૮,૨૧૨ ના મથાળે અથડાઈ, પ્રથમ સત્ર સુધીમાં રૂ.૫૮૭ વધી રૂ.૬૮,૫૫૧ ના સત્રે બોલાઈ રહ્યો હતો. ચાંદી-મિની ફેબ્રુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ રૂ.૫૨૧ વધી રૂ.૬૮,૬૧૩ અને ચાંદી-માઈકો ફેબ્રુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ રૂ.૫૦૪ વધી રૂ.૬૮,૫૮૫ બોલાઈ રહ્યો હતો.

એનર્જી સેગમેન્ટના વાયદાઓમાં એમસીએક્સ પર ૩૦,૮૭૪ સોદાઓમાં કુલ રૂ.૧,૫૮૭.૫૪ કરોડનો ધંધો થયો હતો. ફૂડ તેલ ફેબ્રુઆરી વાયદો સત્રની શરૂઆતમાં રૂ.૬,૬૯૦ના ભાવે ખૂલી, દિવસ દરમિયાન ઉપરમાં રૂ.૬,૬૯૫ અને નીચામાં રૂ.૬,૬૦૮ ના મથાળે અથડાઈ, પ્રથમ સત્ર સુધીમાં ૧ બેરલદીઠ રૂ.૩૦ ઘટી રૂ.૬,૬૭૫ બોલાયો હતો, જ્યારે નેચરલ ગેસ જાન્યુઆરી વાયદો ૧ એમએમબીટીયુદીઠ રૂ.૧૭.૫૦ વધી રૂ.૨૯૮.૨૦ બોલાઈ રહ્યો હતો. કૃષિ કોમોડિટીઝના વાયદાઓમાં એમસીએક્સ ખાતે ૩૯૭ સોદાઓમાં રૂ.૧૮.૨૮ કરોડનાં કામકાજ થયા હતા. મેન્થા તેલના વાયદાઓમાં જાન્યુઆરી કોન્ટ્રેક્ટ ૧ કિલોદીઠ રૂ.૪.૪૦ વધી રૂ.૯૯૮.૧૦ થયો હતો.

નેચરલ ગેસ ફેબ્રુઆરી રૂ.૩૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ એમએમબીટીયુદીઠ રૂ.૧૨ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧૪.૪૦ અને નીચામાં રૂ.૧૧ રહી, અંતે રૂ.૩.૮૦ વધી રૂ.૧૪ થયો હતો. સોનું-મિની જાન્યુઆરી રૂ.૫૭,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૩૧.૫૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૭૬ અને નીચામાં રૂ.૧૫.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૦.૫૦ વધી રૂ.૪૨ થયો હતો. ચાંદી ફેબ્રુઆરી રૂ.૭૦,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ કિલોદીઠ રૂ.૧,૧૨૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧,૨૩૨ અને નીચામાં રૂ.૧,૦૧૧.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૩૪ વધી રૂ.૧,૨૧૫ થયો હતો. આ સામે પુટ ઓપ્શન્સની વાત કરીએ તો ફૂડ તેલ ફેબ્રુઆરી રૂ.૬,૬૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો પુટ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ બેરલદીઠ રૂ.૨૨૬ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨૫૮.૬૦ અને નીચામાં રૂ.૨૨૧.૮૦ રહી, અંતે રૂ.૭.૭૦ વધી રૂ.૨૩૧.૫૦ થયો હતો. જ્યારે સોનું જાન્યુઆરી રૂ.૫૬,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો પુટ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૨.૫૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨.૫૦ અને નીચામાં રૂ.૦.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૪ ઘટી રૂ.૧ થયો હતો.

કામકાજની દષ્ટિએ એમસીએક્સ પર કીમતી ધાતુઓમાં સોનાના વિવિધ વાયદાઓમાં રૂ.૩,૬૯૦.૧૪ કરોડનાં કામકાજ થયાં હતાં. આ સામે ઓપ્શન્સમાં કુલ પ્રીમિયમ રૂ.૨૧૨.૯૮ કરોડનું થયું હતું. સૌથી વધુ સક્રિય કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ફૂડ તેલ ફેબ્રુઆરી રૂ.૬,૭૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ બેરલદીઠ રૂ.૨૬૬.૪૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨૬૮ અને નીચામાં રૂ.૨૨૧.૧૦ રહી, અંતે રૂ.૨૨ ઘટી રૂ.૨૨૧.૮૦ થયો હતો. જ્યારે સોનું જાન્યુઆરી રૂ.૫૭,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૬૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧૨૯ અને નીચામાં રૂ.૪૪.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૯.૫૦ વધી રૂ.૬૦ થયો હતો.

એનર્જી સેગમેન્ટમાં ફૂડ તેલના વાયદાઓમાં રૂ.૫૭૫.૪૪ કરોડનાં કામકાજ થયાં હતાં. આ સામે ઓપ્શન્સમાં રૂ.૨૧૨.૯૮ કરોડનું થયું હતું. સૌથી વધુ સક્રિય કોન્ટ્રેક્ટ્સમાં ફૂડ તેલ ફેબ્રુઆરી રૂ.૬,૭૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ બેરલદીઠ રૂ.૨૬૬.૪૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨૬૮ અને નીચામાં રૂ.૨૨૧.૧૦ રહી, અંતે રૂ.૨૨ ઘટી રૂ.૨૨૧.૮૦ થયો હતો. જ્યારે સોનું જાન્યુઆરી રૂ.૫૭,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો કોલ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૬૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧૨૯ અને નીચામાં રૂ.૪૪.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૧૯.૫૦ વધી રૂ.૬૦ થયો હતો.

નેચરલ ગેસ ફેબ્રુઆરી રૂ.૩૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો પુટ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧ એમએમબીટીયુદીઠ રૂ.૧૭.૪૫ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૧૮.૪૦ અને નીચામાં રૂ.૧૩.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૬.૮૦ ઘટી રૂ.૧૪.૩૦ થયો હતો. સોનું-મિની જાન્યુઆરી રૂ.૫૬,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો પુટ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૨.૫૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨.૫૦ અને નીચામાં રૂ.૦.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૪ ઘટી રૂ.૧ થયો હતો. જ્યારે સોનું જાન્યુઆરી રૂ.૫૬,૦૦૦ની સ્ટ્રાઈક પ્રાઈસવાળો પુટ ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ.૨.૫૦ ખૂલી, ઊપરમાં રૂ.૨.૫૦ અને નીચામાં રૂ.૦.૫૦ રહી, અંતે રૂ.૪ ઘટી રૂ.૧ થયો હતો.

દીદી આવાસ યોજના અને શૌચાલયના પૈસા ખાઈ ગઈ, તપાસ પર બોલે છે કે સરકાર મારી દુશ્મન છે : નકા

કોલકતા, તા. ૨૪ ભાજપના રાષ

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર.

ન્યૂઝ ઓફ ગાંધીનગર દૈનિક સાહિત્ય સરિતા-આયોજક : પ્રદીપ રાવલ

NOG SS NO- 0088

- ★વિષય-★ ઘર પરિવાર, લગ્નજીવન
- ★પ્રકાર-★ ગદ્ય
- ★શીર્ષક-★ જ્યાં વસ્તાર રડાવે

કલ્યાણપુરા ગામે પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક રમણલાલ પત્ની લીલાગૌરી, બે દીકરા સૌરભ અને આરંભ સાથે રહેતાં. ટૂંકા પગારની નોકરી છતાં ત્રેવડથી ઘરને સુંદર સજાવ્યું હતું.

સૌરભે ભણીને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષકની સરકારી નોકરી સ્વીકારી. જ્યારે આરંભને બારમું નપાસ થતાં ગામમાં નાની કરિયાણાની દુકાન કરી આપી.

વસંત પંચમીએ બંને દીકરાના ધામધૂમથી લગ્ન કર્યાં. વસંતજીનું કામદેવનાં કામણે અતિક્રમ રતિએ નવયુગલો પર પોતાનો પ્રભાવ મન મૂકીને રેલાવ્યો. બંને બેડરૂમ નવદંપતીના માદક અવાજો સાથે નવવધૂઓની પાયલો ને બંગડીઓના રણકારથી હયાભયાં બનતા.

રમણલાલને લીલાગૌરીનો હવે તો બેઠકખંડ એજ શયનખંડ બનેલો. પણ પોતાના વસ્તારને આમ પાંગરતો જોઈ પોતાની જવાનીના દિવસો યાદ કરી લેતાં.

લીલાગૌરીને ભૂતકાળની ઝલક આંખમાં તરવરી ઊઠી. પોતે એક ઓરડીમાં ઘરસંસાર માંડેલો. ઘરડાં સાસુ-સસરા બારે મહિના બહાર પડસાળમાં પડ્યાં રહેતાં. વહેલી સવારે કૂવેથી પાણી ભરવું, શોચક્રિયા માટે દૂર વગડે જવું, નાનકડી મોરીમાં નાહવું, ચૂલા પર રાંધવું, દળવું છતાં ઘરનાં બધાંજ કામકાજ સમયસર કરતી.

અનહદ આનંદ સાથે રૂમ-રસોડાનું ઘર હમેથી ખરીદેલું. રસોડામાં પોતે દંપતિ અને બહારના રૂમમાં દાદા-દાદી સાથે બાળકો સૂતાં. ક્યારેક વાસણ ખખડ્યાં પણ હશે છતાંય ગામ આખું અમારાં શ્રેષ્ઠ દાંપત્યજીવનનું ઉદાહરણ આપતું.

નોકરીમાંથી નિવૃત્ત થતાં જ આ બે બેડરૂમ, હોલ, કિચનનું ઘર ખરીદ્યું હતું. હા મારી વહુવારને લગીરેય તકલીફ ના પડવી જોઈએ... વિચારતાં હસી પડ્યાં.

સમય સરવા માંડ્યો ચારેક વર્ષમાં તો સૌરભ દીકરા દીકરીનો બાપ બન્યો. દરમિયાન જેઠાણી-દેરાણીના ઝઘડા, અદેખાઈ

ને ચડશા-ચડશી ઉઝ બની. સૌરભની એકધારી આવકથી વહુ વારે-તહેવારે આગવી બેફામ ખરીદી કરતી જે નાનીને જીવવાય નહીં. હું આખા ઘરનાં વૈતરણું શું કામ કરું? મોટી શું કામ નોકરી કરે? હું એનાં છોકરાં સાચવું? આખરે નાનીવહુ પિયર રિસામણે ચાલી ગઈ.

પત્ની વિરહમાં આરંભ સાવ ઓશિયાળો રહેવા લાગ્યો. કાંઈ બોલે નહીં.. કોઈ પરાણે બોલાવે તો ગુસ્સે થઈ જાય. વહુને મનાવવાનાં બધાજ પ્રયત્નો નિષ્ફળ જતાં આરંભ દારૂની અને જુગારની લતે ચડ્યો. પૈસાની સતત ખેંચને લીધે માનસિક તણાવમાં રહેતો.

રમણલાલ એક દિવસ અકળાયા ને હેંચા વરાળ કાઢતાં, "પોતાને ત્યાં આવો પથરો ક્યાં પાપે પાકવો?" બોલી ટપકો આપ્યો. ખૂબ માઠું લાગી આવતાં આરંભ કોઈ અલગ જ પૂનમાં ઘરથી દૂર ચાલી નીકળ્યો. ક્યાં? ને કેમ?.. જઈ રહ્યો છે એવી અભાન અવસ્થામાં નહેર જોતાં જ વિચાર શૂન્ય વળાંકે છલાંગના "ધબાક" અવાજે પાણી એવાં ઉછળ્યાં કે આંસુ બની હજુંય માબાપની આંખે ચોધાર વહે છે.

ડૉ. મનીષા વ્યાસ

NOG SS No : 001

પ્રકાર: ગદ્ય

વિષય : ઘર,પરિવાર અને લગ્નજીવન

શીર્ષક : આદર્શ ઘર,પરિવાર અને લગ્ન જીવન

★ઘર: પરિવાર અને લગ્નજીવન★

લગ્નજીવન થી જ બનતો પરિવાર અને ઘર એની અનુભૂતિ કે વાસ્તવિકતા રજૂ કરવાનો કરવાનો અનોખો અવસર આજે મને મળ્યો છે.

હા ! મને યાદ છે કે જ્યારે હું ચાર દિવાલોની બનેલી એક નાની એવી ઓરડીમાં એકલો રહેતો હતો. ઘર હોવા છતાં પણ એ ઘર નહોતું ! ચાર દિવાલ અને છતનું બનેલું એક મકાન જ હતું. જેમાં જીવંતતા નહોતી, પ્રેમ કે લાગણી વરસાવવા માટે કે વાતો કરીને હેંચાને હળવું કરવા માટે કોઈ મારું પોતાનું સ્વજન નહોતું. બસ રાત્રે સુવા માટે આવવાનું અને સવારે નાહી ધોઈને કામે નીકળી જવાનું એવી ઓરડીને ઘર તો ના જ કહેવાય ને?

સમય જતા મારા એ એક રૂમના મકાનમાં પત્ની આવી જાણે મૂંગી અને સુની દિવાલોમાં પ્રાણ પુરાયો. સ્નેહભરી વાતો અને સુખ દુઃખના અહેસાસોના અનુભવોથી એ ઓરડી હવે ઘર બનતી જતી હતી. સાંજે ઘરે આવીને પત્ની સાથે મીઠી પળો માણવાની તલાવેલી લાગવા લાગી. આમ પરસ્પરના સ્નેહના સથવારે સમય જતા બે સુંદર સંતાનોની કીકીયારીથી ઘર જાણે રૂમરૂમ રણજણવા લાગ્યું. સાચે જ એક ઈંટ, માટી, સિમેન્ટથી બનેલી ઓરડીને મારા મધ્યમથી પરિવારે એક આદર્શ ઘર બનાવી દીધું એની અનહદ ખુશી થઈ હતી મને.

અરે! પણ હું તો સંબંધોના જોડાણને ચીર કાળ માટે જોડી રાખવા સદાય તત્પર રહેતો. માતા-પિતાની છત્રછાયા ગુમાવી એ ખોટ સતત હેંચામાં ખૂંચતી રહેતી હતી અને મેં નક્કી કર્યું કે જીવનમાં દરેક સાથે સંબંધોનો એક એવો નાતો જોડેલો રાખવો કે ક્યારેય પરિવારમાં સ્વજનોની ખોટ ના લાગે. કેમકે પરિવારમાં પરસ્પરના સ્નેહ સંબંધની અતિ આવશ્યકતા હોય છે. પરિવારજનો ભેગા મળીને બેસે, એકબીજાની કદર કરે અને સ્નેહીથી સંબંધ નિભાવે તો જ એને ઘર કહેવાય. જે પ્રેમ, સત્કાર, શિક્ષણ અને સંસ્કાર પોતાના ઘર કે પરિવારમાંથી મળે છે એ બીજે ક્યાંયથી નથી મળી શકતો. એટલે જ લગ્નજીવનમાં પરિવારને ટકાવી રાખવા માટે સંબંધોને વિકસાવીને નિભાવી જાણવા એ જ આપણા જીવનની સૌથી મોટી મૂઠી છે.

પ્રત્યેક વ્યક્તિ પોતાના જીવનમાં કોઈનો સાથ ઈચ્છે છે કે જે તેનો સાથ નિભાવે જરૂર પડે ત્યારે તેને મદદરૂપ થાય અને નિસ્વાર્થ ભાવે સંબંધોને જાળવી જાણે આવા સંબંધો કોણ નિભાવી શકે ? જે પોતાના હોય તે જ ને ! જો આપણે આવા સ્વજનોને પ્રેમ આપીશું તો બદલામાં પણ સંબંધ સ્વરૂપે પ્રેમ જ મળશે, પણ પ્રેમના બદલે જો નફરત કરીશું તો જીવનતર જેર જેવું બની જશે.

આપણે ઉચ્ચ કોટી ની વિદ્યા મેળવી મોટા મોટા ગ્રંથો વાંચ્યા હોય ઊંચી નોકરી કરીને ખૂબ પૈસો કમાઈને ધનવાન બની ગયા હોઈએ પણ જો સંબંધોમાં રસપ્રદ પ્રેમનો કે

લાગણીનો સંબંધ નહીં બાંધીએ તો એ ભણતર શું કામનું? જે લોકોમાં વેર નફરત અને ઈર્ષ્યા ભરેલી છે, તેને પોતાના ઘર કે પરિવારમાં સાચી શાંતિ મળતી નથી. તેથી સંકુચિત ભાવના છોડીશું તો જ સંસારમાં સુંદર વાતાવરણ બની શકશે.

ઘર, પરિવાર, આડોશ, પાડોશ, શેરી, ગામ કે શહેર હોય માનવ માત્ર સુખી પ્રેમનો સંદેશ પહોંચાડીશું. અહંકાર અને સ્વાર્થ ને છોડી દઈશું તો જ પરિવાર, ઘરને ખુશહાલ રાખી શકીશું. આપણે જે કંઈ બોલીએ તે સમજી વિચારીને બોલીએ. કોઈમાં આપણે ઘણીવાર કડવા વચનો બોલીને બીજાને દુઃખ પહોંચાડીએ છીએ. એમ કરવાથી ક્યાંક આપણે જ પોતાને દુઃખી કરીએ છીએ.

જેથી આપણે પોતાનામાં સુધારો લાવવાની જ જરૂર હોય છે. આપણા સંપર્કમાં આવનાર તમામ લોકો આનંદિત થઈને આપણાથી દૂર ભાગવાને બદલે આપણી નજીક આવે એવો પ્રયત્ન સદાય કરતા રહેવો જોઈએ. આજે આપણે બીજા સાથે જેવો વ્યવહાર કરીશું એવો કાલે આપણી સાથે પણ થઈ શકે છે એ ભૂલવું ના જોઈએ ! માટે મનની સંકુચિતતાનો ત્યાગ કરીને બીજાને મદદરૂપ થવાની શરૂઆત કરીશું તો ઈશ્વર પણ આપણી સાથે છે એવો અહેસાસ જરૂર થશે.

સુખની તરફ આપણું પહેલું ડગલું પોતાના ઘરથી શરૂ કરવું જોઈએ. ઘરનું વાતાવરણ શુદ્ધ હશે તો અંદરો અંદર પ્રેમ વધશે. પરિવારમાં એકબીજાનું ધ્યાન રાખવાથી અને એકબીજાને ખુશી પ્રદાન કરવાથી "મકાન"માંથી "ઘર"બને છે. ત્યારબાદ ઘર એક મંદિર બની જાય છે. જો ઘરનું વાતાવરણ સારું હોય તો પ્રત્યેક કામમાં મન લાગે છે. સંબંધોમાં ઉત્સાહ વધે છે, પણ જો ઘરમાં કલેસ કંકાસ થતો હોય તો ઘર અધોગતિને પંથે જાય છે. ઘર પરિવાર વેરણ છરણ થઈ જાય છે. સંબંધોને જાણે ગ્રહણ લાગી જાય છે. માટે જ અંદરો અંદરના કલેસ કંકાસને દૂર કરી અંદરો અંદર પ્રેમ વધારીને જીવવું જોઈએ. તો જ ઘર પરિવારમાં સુખ શાંતિ લાવી શકાય છે.

જે લોકો સંબંધો નિભાવવાનું જાણે છે, સંબંધોની કદર કરવાનું જાણે છે, તે ક્યારેય એકલતાનો અનુભવ કરતા નથી. સંબંધો તેની સાથે જ ચાલે છે. એટલે તમામની સાથે પ્રેમ કરતા રહીએ, કોઈનું દિલ ના દુભાવીએ. સંબંધો તોડવાનું નહીં પણ જોડવાનું કામ કરીશું તો લગ્નજીવન અને ઘર પરિવાર પણ સદાય જોડાયેલો જ રહેશે.

આવો, આપણે ઘરના તેમજ સંબંધોના તમામ સદસ્યોને પ્રેમ કરીએ. કારણકે પ્રેમથી જ ઘર સ્વર્ગ બને છે. બસ આ જ છે લગ્નજીવન અને એના ઘર પરિવારની ખુશીનું રહસ્ય.

સંચાલક : પ્રદીપ રાવલ

NOG SS NO - 0050

વિષય- ઘર પરિવાર અને લગ્નજીવન .

પ્રકાર - પદ્ય મૌલિક

શીષક - મારું ખોરડું, તા - ૨૩/૧/૨૦૨૩.

.....

ઘર હતું મારુંને ઘણી અવરજવર, ને દોડધામ ઘણી...!

ધીરે ધીરે બધાં અદ્રશ્ય થતાં ગયાં..!

દિવાલોમાં બચપણની યાદો રહી ગઈ..!

ઘરનાં ખૂણે ખૂણે પ્રેમ વરસતો બધાનો..!

સ્વર્ગ હોય દુનિયામાં ને મારું ખોરડું..!

પવનની પાતળી ક્ષણ સિંચીને પ્રેમથી બનાવ્યું હતું એ ઘર...!

ભૂલા પડેલાં શ્વાસ ઘર તરફ જ પાછા વળે છે..!

વર્ષોની ઉદાસીનતા ઘર તરફ જ ખેંચે છે..!

દિવાલોના રંગ મને પોકારે આવેને...!

વિશાળ ઘરા મારું આંગણું મારો જીવ છે..!

ઘટાદાર ઘેઘૂર વૃક્ષ વિશ્વરૂપ જેવું લાગે...!

તારાં સોગંદ પ્રભુ આ ઘર એક વૈકુંઠ છે મારાં માટે..!

ભીનાં ચમનને મહેકે શ્વાસોમાં ને ઘરમાં..!

છમ છમ ઝાંઝર તોરણો બંધાયાં..!

હેંચાનાં દેશમાં તોરણો બંધાયાં..!

એક અનોખી દુનિયા વસાવી..!

મારું ખોરડાં ને સ્વર્ગ જેવું બનાવ્યું ...!

રાગીની શુકલ "રાગ" મુંબઈ.

NOG SS..NO.73.

વિષય. ઘર પરિવાર

શીષક.પરિવાર

પ્રકાર..ગદ્ય.

પરિવાર...શબ્દમાંજ જાણે વજન હોય એવું લાગે આનો અર્થ પણ એનેજ સમજાય જે પરિવાર સાથે રહેવા માગતું હોય કે રહેતું હોય પરિવાર માં વડીલોય હોય નાના હોય ને મોટાય હોય દેરાણી જેઠાની નણદ સાસુ માસી માસા કાકા કાકી દરેક સંબંધ હોય એ બધા સાથે પોતાનો આત્મીયતાનો સંબંધ બાંધી રાખવો બહુ મોટી વાત કહેવાય એમા ઘણી વાર સાંભળવાનું થાય બોલવાનું થાય

પણ પરિવારમાં એકતા બની રહે માટે જતું કરીને જે જીવી જાણે એજ સાચું પરિવારને એક તારથી બાંધી રાખે એ પરિવારના મોભી કહેવાય.એમનું કહેલું બધા સાંભળે બધા માને કારણકે એમણે બધું જતું કર્યું છે,એ બધાએ જોયું છે,પરિવારમાં નાના સચવાય મોટા સચવાય વડીલોની કાળજી લેવાય આ બધું પરિવાર હોય ત્યાં થાય અમે બે અમારા બે માં ના થાય એના માટે તો બહુ મોટી હિંમત જોઈએ ભેગા રહેવાની એકબીજાને સમજવાની અને ક્યારેક કોઈક વાતમાં મત ભેદ થાય પણ મન ભેદ ના થાય એ જોવાની સમજણ હોય તોજ પરિવારમાં સુખ અને શાંતિ બની રહે છે, જે ઘરમાં બધા વ્યક્તિઓ એકબીજા માટે લાગણી પ્રેમ અને હુંકથી બંધાયેલા હોય છે,ત્યાં ઈશ્વરને પણ રહેવાનું ગમે છે,એટલેજ જ્યાં પ્રસન્નતા હકી ત્યાં ઈશ્વરનો વાસ હોય છે,પ્રસન્નતા તો પરિવારથીજ આવે.

એક બીજાના સાથથી આવેને સાથે રહેવું એટલે પરિવાર..

નયના પટેલ..નેન.

ભારતનું સૌથી મોટું સ્મારક અને મ્યુઝિયમ સ્મૃતિપત્ર: ૪ મહિનાના ગાળામાં ૨ લાખ ૮૦ હજારથી વધુ મુલાકાતી પહોંચ્યાં

સુભાષચંદ્ર બોઝ ની ૧૨૬ મી જન્મ જયંતી નિમિત્તે આજે ધાનેરા શહેર અને તાલુકા યુવામોરચા દ્વારા રક્તદાન શિબિર નું આયોજન કરેલ તેમાં ભગવાનભાઈ પટેલ સાહેબ ધાનેરા શહેરના પ્રમુખશ્રી પુનમાજી સુથાર અને યુવા મોરચા ના પ્રમુખ અને મહામંત્રી તેમજ તેમના હોદ્દેદારો અને સંગઠનના હોદ્દેદારો હાજર રહ્યા હતા. સુભાષચંદ્ર બોઝ (જન્મ : ૨૨ જાન્યુઆરી, ૧૮૯૭ - અવસાન : ૧૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫) જે નેતાજીના હુલામણા નામથી પણ જાણીતા છે, તે ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામના અગ્રણી નેતા હતા. બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન, અંગ્રેજોની વિરુદ્ધ લડવા માટે તેમણે જાપાનની સહાયતાથી આઝાદ હિન્દ ફોજનું નેતૃત્વ કર્યું હતું. તેમના દ્વારા આપવામાં આવેલ xજય હિન્દxનું સુત્ર ભારતનું રાષ્ટ્રીય સુત્ર બની ગયું છે. સુભાષચંદ્ર બોઝનો જન્મ ૨૨ જાન્યુઆરી, ૧૮૯૭ના રોજ ઓડિશાના કટક શહેરમાં થયો હતો.

વર્ષ ૨૦૦૧માં આવેલા ભૂકંપમાં જીવ ગુમાવનારાઓની સ્મૃતિમાં આ વિશેષ વનનું નિર્માણ કરાયું છે દેશ-વિદેશના મુલાકાતીઓ કચ્છની ખુમારીથી અભિભૂત થયાં, સ્થાનિકો માટે હવે આ સ્થળ કલ્ચરલ હબ બની રહ્યું છે રિયલટાઈમ ભૂકંપનો અનુભવ કરાવવા માટે મ્યુઝિયમમાં ખાસ થિયેટર

૨૪ જાન્યુઆરી, ગાંધીનગર:૨૮ ઓગસ્ટ ૨૦૨૨ના રોજ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ કચ્છના ભુજમાં સ્મૃતિવનનું લોકાર્પણ કર્યું હતું. ૨૬ જાન્યુઆરી ૨૦૦૧ના ત્રાટકેલા ગોઝારા ભૂકંપે કચ્છને ઘમરોળી નાખ્યું હતું અને તેમાં ભોગ બનેલા નાગરિકોના સન્માનમાં આ સ્મૃતિવનનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. અહીં જાન્યુઆરી ૨૦ સુધી માત્ર ચાર મહિનાના ગાળામાં જ ૨ લાખ ૮૦ હજાર લોકોએ સ્મારકની મુલાકાત લીધી છે જ્યારે ૧ લાખ ૧૦ હજારથી વધુ લોકોએ મ્યુઝિયમની મુલાકાત લીધી છે. મુખ્યમંત્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલના નેતૃત્વમાં રાજ્યમાં વિકાસલક્ષી વિવિધ પ્રોજેક્ટ પર કામગીરી થઈ રહી છે, જેના લીધે છેવાડાના માનવી સુધી ખુશહાલી પહોંચી છે.

ફીટનેસ, યોગ ક્લાસ, ઓપન માર્ફ અને સંગીતના કાર્યક્રમો ભુજ તેમજ રાજ્યના નાગરિકો એકસાથે આવી શકે તે હેતુથી અહીં યોગ ક્લાસ અને વર્કશોપ, ઓપન માર્ફ, સ્કેટિંગ કાર્યક્રમો, યુઆ ગેટ્ટેગેઘર, વોલ્ટિંગ માટેની જાગૃતિના કાર્યક્રમ, સંગીતના કાર્યક્રમ અને ૨૧,૦૦૦ દીવાઓથી દિવંગતોની શાંતિ માટેના કાર્યક્રમ યોજાય છે. તેના લીધે સ્મૃતિવન એક સાંસ્કૃતિક કેન્દ્ર પણ બન્યું છે જેમાં ભુજ સહિત આસપાસના વિસ્તારોમાંથી લોકો આવી રહ્યાં છે. જાણીતા હસ્તીઓ મ્યુઝિયમથી અભિભૂત થઈ ખ્યાતનામ દિગ્ગજોએ ભુજિયા ડુંગર પર નિર્માણ કરાયેલા આ મ્યુઝિયમની પ્રશંસા કરી છે. તેમાં જાણીતા રાજનેતાઓ, સશસ્ત્ર દળના અધિકારીઓ, સફળ સીઈઓ, ક્રિકેટર્સ, અભિનેતાઓ, ભૂતપૂર્વ મુખ્યમંત્રી, આરબીઆઈના ગવર્નર અને અન્ય મહાનુભાવોનો સમાવેશ થાય છે. મુલાકાતીના પ્રતિભાવ “હું મારા દેશવાસીઓને ખૂબ નમ્રતા સાથે કહેવા માંગુ છું કે આપણું સ્મૃતિવન વિશ્વના અમુક શ્રેષ્ઠ સ્મારકો અને સંગ્રહાલયોની સરખામણીમાં એક ડાહ્યુંપણ પાછળ નથી. હું કચ્છના લોકોને વિનંતી કરવા માંગુ છું કે તમારા ઘરે જ્યારે કોઈ મહેમાન આવે, તો કૃપા કરીને સ્મૃતિવનની મુલાકાત લીધા વિના તેમને જવા ન દેશો. હું કચ્છના શિક્ષણ વિભાગને પણ વિનંતી કરવા માંગુ છું કે

જ્યારે પણ શૈક્ષણિક પ્રવાસનું આયોજન કરવામાં આવે ત્યારે શાળાના બાળકોને અહીં લાવવામાં આવે.” શ્રી નરેન્દ્ર મોદી, વડાપ્રધાન “૨૦૦૧ના ધરતીકંપનો સાર જેટલી સારી રીતે અહીં ગ્રહણ કરવામાં આવ્યો છે, તે એક નમ્ર અનુભવ છે. તે આપણને પ્રકૃતિનો આદર કરવાનું શીખવે છે અને સાથે એ પણ શીખવે છે કે પ્રકૃતિ આપણા જીવનમાં કેટલો મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. જે જીવ આપણે ગુમાવ્યા છે, તે ખૂબ જ દુઃખની ક્ષણ હતી. ભૂકંપથી પ્રભાવિત થયેલા લોકોના પુનર્વસન માટે અથાક મહેનત કરનારી ટીમને હું અભિનંદન આપું છું. સ્મૃતિવનના નિર્માણમાં સંકળાયેલી

ટીમની પણ હું પ્રશંસા કરવા માંગુ છું, અને અસરગ્રસ્ત લોકોની સ્મૃતિને જાળવી રાખવા અને ભવિષ્યની પેઢીને મુલાકાતીઓ માટે પાર્કિંગ, ૩૦૦ વર્ષ શિક્ષિત કરવા માટેના સંગ્રહાલયના પ્રયાસોને બિરદાવું છું.” શ્રી શક્તિકાંત દાસ, ગવર્નર, ભારતીય રિઝર્વ બેંક “મ્યુઝિયમના દરેક નાના ખૂણામાં એક વાર્તા છે જેનો દરેક વ્યક્તિએ ઓછામાં ઓછો એકવાર અનુભવ કરવો જોઈએ. અવશ્ય મુલાકાત લેવી જોઈએ.” શુભમ, ચેરમંડળી આવેલ મુલાકાતી

“તે એક સુંદર અનુભવ હતો. આટલી સુંદર ઈમારત, અને તેની અંદર જે છે તેનાથી પણ વધુ સુંદર છે. કચ્છના લોકોની ખુમારી સુંદર રીતે દર્શાવવામાં આવી છે, અને તે ખૂબ સન્માનનીય છે. તમને તે ચોક્કસ ગમશે.” -રશેલ, સ્પેનથી આવેલ મુલાકાતી

૪૭૦ એકર વિસ્તારમાં સ્મૃતિવન પ્રોજેક્ટ ભુજના ભુજિયો ડુંગર પર ૪૭૦ એકર વિસ્તારમાં પ્રોજેક્ટ નિર્માણ પામ્યો છે. અહીં વિશ્વનું સૌથી વિશાળ મિયાવાકી જંગલ છે જેમાં ૪ લાખ વૃક્ષો છે. તે સિવાય ૫૦ ચેકડમ છે, જેમાં શ્રદ્ધાંજલિ તરીકે કુલ ૧૨,૮૩૨ પીટિંગ નાગરિકોના નામની તકતી અહીં ચેકડમની દીવાલો પર મુકવામાં આવી છે. તે સિવાય સન પોન્ટ, ૮ કિમી

લંબાઈના ઓવરઓલ પાથવે, ૧.૨ કિમી આંતરિક રોડ, ૧ મેગાવોટ ભક્તનાનો સોલાર પાવર પ્લાન્ટ, ૨ હજાર મુલાકાતીઓ માટે પાર્કિંગ, ૩૦૦ વર્ષ જૂના કિલ્લાનું નવીનીકરણ, ૨ લાખ વૃક્ષોનું વાવેતર, સમગ્ર વિસ્તારમાં ઈલેક્ટ્રિક લાઈટિંગ અને ૧૧૫૦૦ ચોરસ મીટરમાં ભૂકંપને સમર્પિત મ્યુઝિયમનો સમાવેશ થાય છે. ભૂકંપનો અનુભવ કરવા માટે વિશેષ થિયેટર નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. અહીં ફુજારી અને ધ્વનિ તથા પ્રકાશના સંયોજનથી એક વિશેષ પરિસ્થિતિનો અનુભવ કરાવવામાં આવે છે. ૩૬૦ ડિગ્રી પર પ્રોજેક્શનની મદદથી ૨૦૦૧માં આવેલા ભૂકંપની અનુભૂતિ કરી શકાય છે. મ્યુઝિયમમાં કુલ આઠ બ્લોક છે જેમને પુન: સંરચના, પુન:પરિચય, પુન:પ્રત્યાવર્તન, પુન:નિર્માણ, પુન:વિચાર, પુન:આવૃત્તિ અને પુન:સ્મરણ નામ આપવામાં આવ્યું છે. અહીં ઐતિહાસિક હરપ્પન વસાહતો, ભૂકંપને લગતી વૈજ્ઞાનિક માહિતી, ગુજરાતની કળા અને સંસ્કૃતિ, વાવાઝોડાનું વિજ્ઞાન, રિયલટાઈમ આપાતકાલીન સ્થિતિ અંગે કન્ટ્રોલ રૂમ દ્વારા સમજૂતી તેમજ ભૂકંપ બાદના ભુજની સાફવ્યગાથાઓ અને રાજ્યની વિકાસયાત્રા વર્કશોપ અને પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા દર્શાવવામાં આવી છે.

